

Warszawa, 09-06-2025 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Adam Krzywoń

V.7204.32.2025.TS

Pan
Marcin Piszczyk
Burmistrz Jędrzejowa
via ePUAP

Szanowny Panie Burmistrzu,

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo obywatela, w którym kwestionuje zgodność z prawem zakazu wprowadzania psów do parku rekreacyjnego w Jędrzejowie, na terenie którego funkcjonują: skatepark, pumptrack-tor rowerowy, dwa place zabaw, urządzenia siłowni zewnętrznej oraz wiata do grillowania. Zdaniem autora pisma, tego rodzaju zakaz ogranicza prawo obywateli do korzystania z przestrzeni publicznej.

Z ustaleń dokonanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że przedmiotowy zakaz został ustanowiony w przepisach prawa miejscowego, wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465; dalej: ustawa o samorządzie gminnym). Zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 5 uchwały Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z miejsca rekreacyjnego „park” oraz wydania przepisów porządkowych, na terenie „parku” obowiązuje bezwzględny zakaz wprowadzania psów i innych zwierząt.

Wskazać w tym miejscu należy, że w orzecznictwie sądów administracyjnych prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym, skoro przepis ustawowy (art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.; dalej: ustawa o utrzymaniu czystości i porządku) zobowiązuje organ samorządu gminnego do ustalenia obowiązków nakładanych na właścicieli zwierząt domowych celem zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniem przez te zwierzęta terenów przeznaczonych do wspólnego użytku, to nie jest dopuszczalnym regulowanie tej samej materii i w takim samym zakresie w uchwale podjętej na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Powołany przepis ustawy o samorządzie gminnym obejmuje tylko takie sprawy, które nie są objęte delegacją ustawową wynikającą z art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, a dotyczą zasad i trybu korzystania z urządzeń i obiektów użyteczności publicznej. Innymi słowy, zakres delegacji określony art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku wyłącza wydawanie aktów prawa miejscowego na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym (zob. wyrok NSA z 20 czerwca 2018 r., sygn. II OSK 3084/17, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt II SA/GI 1636/23 oraz wyrok WSA w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt II SA/Sz 1065/23). Wydanie aktu prawa miejscowego w oparciu o przepis art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym polega bowiem na wprowadzeniu do porządku prawnego nowych przepisów, które albo w ogóle nie mają odpowiednika w przepisach już obowiązujących, albo nie istnieją przepisy uszczegółowujące zakres regulacji w ramach ustawowych upoważnień (zob. wyrok NSA z 12 lutego 2019 r., sygn. II OSK 726/17).

W wyroku wydanym w sprawie o sygnaturze II OSK 3084/17 Naczelny Sąd Administracyjny wyraził także pogląd, że działając w ramach kompetencji przysługujących na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy (miasta) nie mogła ustanowić całkowitego zakazu wprowadzania psów do obiektu użyteczności publicznej, a jedynie była władna do określenia zasad i trybu korzystania z tego obiektu.

Należy w tym miejscu zauważyć, że w uchwale Nr XXVI/230/20 z dnia 4 września 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jędrzejów, Rada Miejska w Jędrzejowie określiła obowiązki właścicieli zwierząt domowych postanawiając m.in., że na terenach publicznie dostępnych psy powinny być wyprowadzane na smyczy, natomiast psy należące do rasy psów dużych, powinny być wyprowadzane na smyczy oraz w kagańcu (§ 11 ust. 4 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jędrzejów stanowiącego załącznik do uchwały

Nr XXVI/230/20 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 4 września 2020 r.). Ponadto, na mocy przedmiotowego regulaminu, osoby utrzymujące zwierzęta domowe zostały zobowiązane do sprawowania właściwej opieki nad zwierzętami, w tym w szczególności niepozostawiania ich bez dozoru oraz do niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzęta domowe w obiektach i na innych terenach przeznaczonych do użytku publicznego (§ 11 ust. 1 pkt 1 i 5 Regulaminu).

Skoro zatem zasady postępowania ze zwierzętami w miejscach publicznych zostały unormowane w regulaminie utrzymania czystości i porządku, to regulowanie tej samej materii w akcie prawa miejscowego określającym zasady korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej, jakim jest park rekreacji, należy uznać za sprzeczne z prawem.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.), zwracam się do Pana Burmistrza z uprzejmą prośbą o podjęcie stosownych działań legislacyjnych w celu wyeliminowania z obrotu prawnego niezgodnych z prawem regulacji prawa miejscowego ustanawiających zakaz wprowadzania zwierząt na teren parku rekreacyjnego w Jędrzejowie.

Z poważaniem

Adam Krzywoń

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/